

Mick Antoniw AS

Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad

30 Mehefin 2022

Annwyl Mick

Cwestiynau pellach yn dilyn y sesiwn dystiolaeth a gynhaliwyd ar 20 Mehefin 2022

Diolch am ymddangos gerbron y Pwyllgor ar 20 Mehefin, pan wnaethoch roi tystiolaeth ar faterion o fewn eich portffolio.

Yn dilyn y sesiwn honno, mae nifer o faterion yr ydym yn dymuno mynd ar eu trywydd. Byddem yn ddiolchgar, felly, pe gallem gael eich ymatebion i'r cwestiynau isod erbyn 31 Gorffennaf 2022 (mae cyfeiriadau at y trawsgrifiad ar gyfer y sesiwn dystiolaeth dan sylw wedi'u cynnwys lle bo angen).

Y broses cydsyniad deddfwriaethol

1. Wrth ymrwymo i'w chytundeb cydweithio â Phlaid Cymru, diwygiodd Llywodraeth Cymru ei Rhaglen Lywodraethu bum mlynedd. O ystyried bod cysail yn bodoli o ran cyhoeddi diwygiadau i'r Rhaglen, a oes unrhyw reswm pam na ddylai Llywodraeth Cymru gyhoeddi diweddariadau rheolaidd a fyddai'n rhoi eglurder ynghylch pa Lywodraeth a pha Senedd fydd yn deddfu er mwyn cyflawni ymrwymadau penodol?

2. Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi rhaglen ddeddfwriaethol ar gyfer pob blwyddyn o fewn tymor pum mlynedd yn y Senedd. Gwnaethoch ddweud wrthym y byddai'r cyhoeddiad nesaf ar 5 Gorffennaf. Gan gydnabod y posibilrwydd y gallai cyhoeddiadau deddfwriaethol gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU fod yn destun amserlen wahanol, dylai fod yn ymarferol rhoi syniad, yn y cyhoeddiad blynyddol, o'r gwaith rhynglywodraethol sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd ar Filiau'r DU, lle mae Llywodraeth Cymru yn ceisio darpariaethau ar gyfer Cymru mewn meysydd datganoledig. A

oes unrhyw reswm pam na ddylai Llywodraeth Cymru gynnwys y wybodaeth hon yn ei datganiadau deddfwriaethol blynyddol, gan ddarparu hefyd ddiweddariadau tymhorol yn ôl yr angen?

3. O ran y gwaith deddfu y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud ei hun ar gyfer Cymru, gwnaethoch nodi nad yw capasiti o fewn Llywodraeth Cymru yn broblem, o ran y pethau yr ydych am eu gwneud (Cofnod y Trafodion 44 a 46). A yw hyn yn golygu y bydd Llywodraeth Cymru, i bob pwrpas, yn dyrannu adnoddau i nifer benodol o Filiau ac yna'n manteisio ar y cyfleoedd a gyflwynir iddi i ddefnyddio Biliau'r DU i gyflawni amcanion deddfwriaethol eraill nad ydynt eisoes wedi'u nodi (neu nad ydynt wedi'u blaenoriaethu)?

4. Yn eich [llythyr dyddiedig 20 Ebrill](#) gwnaethoch ddweud:

"Felly, rydym yn penderfynu beth yw'r ffordd orau o wneud hynny drwy ddeddfwriaeth y Senedd a Senedd y DU, gan ystyried blaenoriaethau a chapasiti ein rhaglen ddeddfwriaethol ein hunain a hefyd y cyfleoedd a'r risgiau posibl sy'n deillio o raglen ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU.

Pe na baem ond yn cyflawni ein blaenoriaethau drwy ddeddfwriaeth y Senedd, yn hytrach na mynd ar drywydd set ehangach o flaenoriaethau drwy'r ddwy raglen ddeddfwriaethol, byddem yn cyflawni llai ar gyfer pobl Cymru."

- i. A fydddech yn cytuno bod y llythyr hwn yn rhoi darlun gwahanol i'r farn a fynegwyd gennych wrth roi tystiolaeth, sef nad yw capasiti ac adnoddau yn rhwystr i'r broses o gyflwyno Biliau Cymreig (Cofnod y Trafodion 42-46)?
- ii. O ystyried y sylwadau yn eich llythyr, ac os oes gan Lywodraeth Cymru yr adnoddau i wneud yr hyn y mae am ei wneud, a yw'n iawn i feddwl bod angen cymorth Llywodraeth wahanol a senedd wahanol ar Lywodraeth Cymru i greu a phasio deddfau mewn meysydd sydd wedi'u datganoli i Gymru?

5. Sut ydych yn ymateb i'r farn bod Llywodraeth y DU, i bob pwrpas, yn gosod rhan fawr o'r agenda ddeddfwriaethol yng Nghymru yn sgil dull gweithredu Llywodraeth Cymru?

6. O ran y dirwedd wleidyddol bresennol, gwnaethoch sôn am sefyllfa lle mae Llywodraeth y DU yn deddfu, ac yn ceisio deddfu, mewn meysydd sydd wedi'u datganoli i Gymru (Cofnod y Trafodion 57). Er bod hynny, o bosibl, yn wir, mae hefyd yn wir i ddweud bod Llywodraeth y DU o bryd i'w gilydd yn cynnwys darpariaethau ym Miliâu'r DU ar gais Llywodraeth Cymru, fel mae eich sylwadau ym mharagraff 12 o'r trawsgrifiad yn ei awgrymu. Sut y gallai Llywodraeth Cymru fod yn fwy tryloyw yn hyn o beth?

7. Yn y sesiwn dystiolaeth, gwnaethoch nodi: "Well, quite often, UK Government Bills will relate to things that aren't part of our programme for government, and then the issue arises whether there's

something in that that we might want to seize the opportunity to do, that it might be advantageous to the people of Wales” (Cofnod y Trafodion 12).

- i. Ar ba sail y mae Llywodraeth Cymru yn penderfynu bod y cyfleoedd hyn yn “fanteisiol” os nad ydynt wedi’u nodi yn y rhaglen lywodraethu ac os nad yw rhanddeiliaid yng Nghymru wedi bod yn destun gwaith ymgynghori neu broses o gasglu tystiolaeth?
- ii. Yn gyffredinol, beth yw hyd y broses o wneud penderfyniadau? Os yw weithiau ond yn cymryd ychydig wythnosau, fel yr ydych yn ei awgrymu (Cofnod y Trafodion 75), a fyddai modd i chi egluro sut y gall hyn hyrwyddo deddfu da?

8. Pa gamau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i leihau'r diffyg democrataidd sy'n codi yn sgil penderfyniad gan Lywodraeth Cymru i ddefnyddio Llywodraeth y DU a Senedd y DU i ddeddfu mewn meysydd datganoledig, ac i wella'r strwythur cyfansoddiadol presennol yr ydych yn cyfeirio ato (Cofnod y Trafodion 58)?

Bil Cyfraith yr UE a Ddargedwir

9. A fyddai modd i chi egluro:

- i. a ydych yn gweithio gyda Llywodraeth y DU ar Fil Cyfraith yr UE a Ddargedwir (neu Fil “Rhyddidau Brexit”), ac a ydych yn bwriadu sicrhau bod darpariaethau'r Bil yn gymwys i Gymru?
- ii. a yw Llywodraeth Cymru yn cytuno â datganiadau / cynigion Llywodraeth y DU ar gyfer diwygio statws cyfraith yr UE a ddargedwir? Os nad yw'n cytuno, beth yw safbwynt Llywodraeth Cymru ar ddiwygio statws cyfraith yr UE a ddargedwir?

10. Mae Llywodraeth y DU wedi dweud y bydd y Bil yn cynnwys pŵer wedi'i dargedu at ddibenion cyflymu'r broses o ddiddymu neu ddiwygio cyfraith yr UE a ddargedwir. Beth yw eich ymateb i hynny?

11. Gwnaethoch sôn am y posibilrwydd o ddefnyddio cymalau machlud yn y Bil, ac o ganlyniad i hynny, yr angen posibl i wirio miloedd o ddarnau o ddeddfwriaeth (Cofnod y Trafodion 83). Pa baratodau sydd wedi’u gwneud yn fewnol gan Lywodraeth Cymru rhag ofn y bydd gofyn gwneud hyn?

12. Gwnaethoch sôn hefyd am eich trafodaethau gyda'r Gwir Anrhydeddus Jacob Rees-Mogg AS, sef y Gweinidog Gwladol dros Gyfleoedd Brexit ac Effeithlonrwydd y Llywodraeth, gan nodi: “I certainly was given the assurances I hoped for at that time, that there may be areas there where we do not agree and that we want these matters to be retained.” (Cofnod y Trafodion 83). A fyddai modd i chi gadarnhau pa faterion neu feysydd penodol o gyfraith yr UE a ddargedwir y mae Llywodraeth Cymru wedi’u nodi ar hyn o bryd, ac a godwyd y materion neu'r meysydd hyn gyda Mr Rees-Mogg?

13. A fyddai modd i chi gadarnhau pa warantau yr ydych wedi'u cael na fydd y Bil yn newid statws cyfraith yr UE a ddargedwir mewn meysydd datganoledig, os nad yw Llywodraeth Cymru am i'r statws hwnnw gael ei newid?

14. Mae Llywodraeth y DU wedi awgrymu y bydd y Bil yn newid statws cyfraith yr UE a ddargedwir fel y gall y llysoedd ei dehongli. Beth yw eich ymateb i hynny?

Bil Protocol Gogledd Iwerddon

15. A fyddai modd i chi egluro a yw'r Bil, ym marn Llywodraeth Cymru, yn gyfystyr â thorri cyfraith ryngwladol?

16. A yw Llywodraeth y DU wedi rhoi unrhyw syniad i Lywodraeth Cymru o'r pwerau posibl y gellid eu rhoi i Weinidogion Cymru o dan y Bil, ac at ba ddibenion?

17. Gwnaethoch gyfeirio at eich pryderon ynghylch a fyddai modd i'r Senedd gydsynio i Fil sydd, i bob pwrpas, yn cyfreithloni anghyfreithlondeb (Cofnod y Trafodion 145). A fyddai modd i chi egluro eich pryderon penodol ar y mater hwn?

18. Beth yw goblygiadau'r Bil i Gymru, gan gynnwys eich asesiad o feysydd gwaith eraill o fewn eich portffolio, gan gynnwys y fframweithiau cyffredin a chysylltiadau rhynglywodraethol?

Ymwahanu ac aliniad

19. O ystyried y ffaith nad yw Llywodraeth Cymru mewn sefyllfa i fonitro'n barhaus aliniad cyfraith yr UE â chyfraith bresennol Cymru ac unrhyw achosion o ymwahanu (Cofnod y Trafodion 91), sut y gall y Llywodraeth wybod a yw safonau yng Nghymru yn cyd-fynd â datblygiadau yn yr UE?

20. Pa effaith y mae'r diffyg monitro hwn yn ei chael ar waith Llywodraeth Cymru o ran llunio polisiau a'i dull o gyflwyno cynigion deddfwriaethol newydd?

21. Pa effaith y mae ymwahanu rhwng y DU a'r UE ers diwedd y cyfnod pontio yn ei chael ar waith Llywodraeth Cymru o ran llunio polisiau a'i dull o gyflwyno cynigion deddfwriaethol newydd?

Cysylltiadau rhynglywodraethol

22. Pam y cafodd cyfarfod arfaethedig y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol ei ohirio ddwywaith ym mis Mehefin?

23. Sut mae'r Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol yn mynd ati o ran cyflawni ei gyfrifoldebau dros oruchwylio cysylltiadau rhynglywodraethol, a hynny mewn perthynas â'r eitemau a ganlyn:

- i. gwella cydweithio ar raglen deddfwriaethol Llywodraeth y DU;
- ii. goruchwylio'r fframweithiau cyffredin a marchnad fewnol y DU;

iii. goruchwyllo cysylltiadau rhyngwladol?

24. Yn sgil eich sylwadau ynghylch y broses o ddatrys anghydfodau (Cofnod y Trafodion 102-118), a ydych yn bwriadu codi unrhyw anghytundebau rhynglywodraethol fel anghydfodau drwy'r broses hon, yn enwedig o ran y diffyg ymgysylltu ar rai o Filiau allweddol y DU?

25. Rydym wedi cael copi o'r ohebiaeth a anfonwyd gan Bwyllgor Cyfansoddiad Tŷ'r Arglwyddi ynghylch adolygiad Llywodraeth y DU o Lawlyfr y Cabinet. A fyddai modd i chi gadarnhau pa drafodaethau yr ydych wedi'u cael â Llywodraeth y DU ynghylch yr adolygiad hwn?

26. Byddem yn gwerthfawrogi eich sylwadau ynghylch rôl y Llawlyfr (os o gwbl) yn y broses o feithrin cysylltiadau rhynglywodraethol, ac ynghylch sut y dylid ei ddiweddarau (os o gwbl)?

Deddf Marchnad Fewnol y DU 2020

27. Os nad yw ymglyfreitha Llywodraeth Cymru mewn perthynas â Deddf Marchnad Fewnol y DU 2020 yn llwyddiannus, a fydd y Llywodraeth yn ceisio eithriadau pellach o dan delerau'r Ddeddf?

28. Os na ellir sicrhau eithriadau, pa effaith y bydd hyn yn ei chael ar raglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru?

29. A fyddai modd i chi gadarnhau y bydd Llywodraeth Cymru yn hysbysu'r Senedd am unrhyw anghydfodau gyda Llywodraeth y DU ynghylch eithriadau? Ar ba bwynt yn y broses yr ydych yn bwriadu darparu hysbysiadau o'r fath?

30. Rydym yn cydnabod eich sylwadau am y sefyllfa ynghylch y Bil Technoleg Enetig (Bridio Manwl) (Cofnod y Trafodion 128-136). Fodd bynnag, a fyddai modd i chi egluro a yw'r cynigion i newid y prosesau awdurdodi presennol ar gyfer organebau a addaswyd yn enetig, ym marn Llywodraeth Cymru, yn dod o fewn yr eithriadau sy'n ymwneud â diogelu iechyd pobl, anifeiliaid neu blanhigion?

31. A fyddai modd i chi nodi asesiad Llywodraeth Cymru o effaith bosibl Bil Protocol Gogledd Iwerddon ar Ddeddf Marchnad Fewnol y DU 2020, gan gynnwys yr effaith ar y pwerau a ddarperir i Weinidogion Cymru mewn perthynas â'r Protocol?

Fframweithiau cyffredin

32. Rydym yn nodi eich sylwadau ar effaith y fframweithiau cyffredin o ran deddfu ar gyfer Cymru. A fyddai modd i chi ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf ynghylch a fu unrhyw achosion o Lywodraeth Cymru yn newid cyfraith neu bolisi, neu'n peidio â bwrw ymlaen â newid i gyfraith neu bolisi, yn sgil trafodaeth rynglywodraethol drwy un o'r fframweithiau cyffredin?

33. Yn eich llythyr atom, dyddiedig 2 Mawrth 2022, gwnaethoch nodi y byddech yn synnu pe bai unrhyw oedi wedi digwydd o ran polisiau neu fentrau Llywodraeth Cymru ym meysydd y fframweithiau cyffredin, "gan fod prosesau'r Fframweithiau Cyffredin bellach yn rhan gynhenid o sut y

caiff polisi ei ddatblygu yn y meysydd lle maent yn berthnasol." A fyddai modd i chi egluro sut yr ydych yn sicrhau nad yw gwneud penderfyniadau rhynglywodraethol drwy'r fframweithiau cyffredin yn arwain at wanhau rôl y Senedd a rhanddeiliaid Cymru yn y broses o lunio cyfreithiau a pholisïau ar gyfer Cymru?

34. Yn y llythyr dan sylw, gwnaethoch gytuno y dylai Llywodraeth Cymru ein hysbysu pan fydd anghydfod yn ymwneud â'r fframweithiau cyffredin yn cael ei gyfeirio at Weinidogion. Pam na roddodd Llywodraeth Cymru wybod i'r Senedd fod anghydfod wedi cael ei godi drwy'r fframwaith cyffredin ar adnoddau a gwastraff ynghylch y cais a wnaed am eithriad o Ddeddf Marchnad Fewnol y DU ar gyfer plastigion untro?

35. Yn yr un llythyr, gwnaethoch hefyd gytuno y byddai Llywodraeth Cymru yn hysbysu'r Senedd mewn achosion lle mae deddfwriaeth yn ymwneud ag un o'r fframweithiau cyffredin. Nid yw Llywodraeth Cymru bob amser wedi hysbysu'r Senedd am y berthynas rhwng is-ddeddfwriaeth mewn maes polisi fframwaith cyffredin a'r fframwaith cyffredin dan sylw. A wnewch chi ymrwymo i wneud hyn?

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd

